

Tribuna lliure

Un predomini mal entès

per

L. RIBÓ I RIUS

EN diverses ocasions i amb tota la raó, s'ha proclamat l'esperit caritatiu de la nostra urbs; és una virtut certament, que ens lleva no pocs vicis i tares. Aquesta generositat presenta un segell marcadament particularista, cosa que en l'exercici de la mateixa es tradueix per moltes deficiències: volem dir que tothom vol anar i fer segons la iniciativa pròpia, sense tenir en compte la dels altres. I avui dia les necessitats benèfiques, com gairebé totes les de caràcter col·lectiu, exigeixen per a llur solució, la màxima cooperació; els esforços individuals perden en eficàcia.

És per això, que amb relativa facilitat hom troba el protector econòmic de la darrera entitat benèfica fundada, i, que nascuda d'altra similar per antagonismes personals—és el cas més freqüent—ha estat ideada amb millor intenció que no pas oportunitat. Són les resultants del nostre individualisme aferrissat, sempre disposat a actuar sense regateig, en qualsevol ordre de la vida: econòmic, polític, social o benèfic, mentre no hi hagi de perdre el seu distintiu personal, àdhuc que el renunciar-hi sigui en profit de la generalitat. I això, de quants perjudicis no és causa, sobretot en la pràctica de la beneficència!

Doncs bé, ultra aquesta modalitat no pas exempta de transcendència, el nostre esperit caritatiu en presenta un altre, les conseqüències del qual voldríem assenyalar, car elles són factors dels quals hom no pot desentendre's en voler resoldre el problema hospitalari i benèfic tal com és de necessitat a la nostra capital i altres de Catalunya.

Amb les naturals excepcions, és un fet innegable que els llegats i donatius de major quantia, es fan als hospitals, asils i altres cases de beneficència, per la mediació més o menys directa dels elements eclesiàstics; llavors va creant-se, potser involuntàriament, un cert predomini d'aquests elements, en les juntes o patronats d'aquells organismes, essent-ne en canvi, exclosos, o almenys limitats, els elements facultatius. D'això en resulta perjudicada la tasca mèdica de la institució; cal que l'orientació tècnica la donin els veritables tècnics, o sigui els metges, suposada, és clar, la deguda solvència científica, única manera perquè les coses segueixin el bon camí.

Bé està, i sota molts aspectes creiem indispensable, no sols el consell moral de l'element eclesiàstic en les juntes i patronats d'hospitals i asils, sinó l'aportació del seu ministeri espiritual al servei dels malalts com a catòlics que som, però d'això al desmesurat predomini que hom observa en molts llocs hi ha tanmateix grossa diferència.

És un predomini contraproductiu, que desperta censures i protestes a vegades exagerades, però que, fatalment, un dia esdevindran reacció brutal contra aquells elements que amb la més bona intenció i zel s'adjudiquen una direcció no sempre en consonància amb les realitats presents. Per això, veiem hospitals nous, flamants, d'una arquitectura opulent, mancats de solàriums tècnicament construïts—si no és que com a tals hom consideri les tribunes i balconades dels pavellons més o menys ben orientades—, mancats també d'aquells serveis especialitzats que en la pràctica